

Needcompany's *Sad Face / Happy Face*

Over het heden vandaag, indiscretie en de macht en onmacht van de verbeelding

Het begon met de creatie van *De kamer van Isabella* tijdens het Festival d'Avignon in juli 2004. Vervolgens was er *De Lobstershop*. Beide stukken reisden de wereld rond. Deze zomer voltooiden [Jan Lauwers & Needcompany](#) op de Salzburger Festspiele met het sluitstuk *Het Hertenhuis* een trilogie waarvan de drie delen respectievelijk over het verleden, de toekomst en het heden blijken te reflecteren. 'Als je de voorstellingen samen kan zien, zoals in Salzburg het geval was,' schrijft Frederik Le Roy, 'openen zich verbanden die zich in de mist van de herinnering niet hadden kunnen aftekenen.'

Het stadje Hallein, dat in een smalle vallei van de Oostenrijkse vooralpen ligt, op enkele kilometers van Salzburg, beantwoordt moeiteloos aan het beeld dat we van het idyllische Oostenrijk hebben. De bijbelcitaten die hoog op de bepleisterde voorgevels staan geschilderd herinneren bezoekers aan het belang dat gehecht wordt aan traditionele waarden. De toeristische hoofdattractie van Hallein staat in de schaduw van de hoofdkerk, naast de netjes onderhouden Toteskapel die opgedragen is aan 'den Helden der beiden Weltkriege'. Het is het Stille-Nacht-museum, waar de geschiedenis wordt verteld van het kerstlied en van zijn componist Franz Grüber, die hier woonde, stierf en op het marktplein werd begraven. Er lijkt geen betere plek denkbaar voor de première tijdens de Salzburger Festspiele van *Het Hertenhuis*, en van de trilogie *Sad Face / Happy Face*, waarvan *De kamer van Isabella* (2004) en *De Lobstershop* (2006) deel een en twee, en *Het Hertenhuis* deel drie is. Het 'Hertenhuis' uit de titel is immers een fabelachtig huis op de flanken van een vallei, waar een familie herten kweekt om van de geweien afrodisiaca te maken die aan rijke Aziaten worden verkocht. De handel ligt echter stil want in het land woedt oorlog. Hoewel het Hertenhuis een sprookjesachtige plek lijkt, ver weg van de gruwel van de oorlog, breekt de realiteit van de buitenwereld toch binnen, wanneer de familie op kerstavond bezoek krijgt van een oorlogsfotograaf die het dode lichaam van een van de dochters bij zich heeft. Hij had haar zelf gedood.

Grace Ellen Barkey, Hans Petter Dahl in *De Lobstershop*, 2006 © Eveline Vanassche

Het heden van *Sad Face / Happy Face*

De Kamer van Isabella, *De Lobstershop* en *Het Hertenhuis* werden als afzonderlijke voorstellingen geconcipeerd en kunnen perfect in hun autonomie benaderd worden. Wanneer ze als trilogie gepresenteerd worden, blijkt meteen dat Jan Lauwers de afgelopen jaren de nieuwe esthetische en dramaturgische taal die sinds *Images of affection* werd ingezet op een consequente manier verder heeft ontwikkeld. Uit de trilogie spreekt Lauwers' weigering om

sentimentaliteit en entertainment over te laten aan de commercie. Hij zoekt een evenwicht tussen het intellectualistische pessimisme dat soms kenmerkend was voor het vroegere werk van Needcompany en de emotionaliteit en levenslust van bijvoorbeeld musical of pop. *Duchamp meets Warhol*. Als je de voorstellingen samen kan zien, zoals in Salzburg het geval was, openen zich verbanden die zich in de mist van de herinnering niet hadden kunnen aftekenen.